

บทคัดย่อ

การประเมินผลกระทบของชุดโครงการจัดการธาตุอาหารพืชเฉพาะพื้นที่ ได้แสดงให้เห็นถึงผลประโยชน์ทางวิชาการในลักษณะต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากชุดโครงการวิจัยดังกล่าว รวมถึงได้พบว่าเกษตรกรที่ปลูกข้าวในพื้นที่ชลประทานบางแห่งได้มีการยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้ปฏิบัติ แต่อัตรการยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวยังอยู่ในระดับต่ำและอยู่ในวงแคบ การยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวของเกษตรกรทำให้เกิดการประหยัดการใช้ปุ๋ยเคมี อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว และจำนวนครั้งที่พ่นสารเคมีป้องกันศัตรูพืช เป็นผลให้มีต้นทุนในการผลิตต่อไร่ลดลง ในขณะที่เดียวกันได้รับผลผลิตต่อไร่เพิ่มสูงขึ้น

การคำนวณผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในสถานการณ์ปัจจุบันพบว่าการลงทุนในชุดโครงการวิจัย ดังกล่าวได้ให้ประโยชน์คุ้มค่ากับการลงทุนวิจัยแล้ว และการลงทุนในชุดโครงการวิจัยดังกล่าวจะให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นเมื่อมีการขยายการยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวในวงกว้าง และการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่าควรผลักดันให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีดังกล่าวเข้าสู่นโยบายระดับชาติ

Abstract

An impact assessment of projects on “site-specific nutrient management for sustainable crop production demonstrated the academic benefit generated from the projects in various dimensions. It also found that farmers in some irrigated rice areas have already adopted this technology for their practices but the rate adopted by groups of farmers are very small and limited. The adoption has already induced farmers for using less application rate of chemical fertilizer , less seedling rate, and less spraying numbers of insecticide, resulting them saving production cost per rai but obtained a higher yield.

An ex-post economic evaluation was performed and found that the present net return on the projects investment cost has already worthwhile. The economic benefit generated from the projects will be even more higher when there is a wider adoption of this technology among rice farmers in irrigated areas. The study suggests that it is importantly for conceiving the technology to the national policy.